

Prædiken til Anden påskedag

Joh. 20, 1-18

Kære Gud!

Vi forstår så lidt.

Hvad er Jesus' opstandelse for en begivenhed?

Og hvad betyder den?

Hjælp os med at forstå det.

Og gør os aldrig bedrevidende med hensyn til din virkelighed.

Amen

I en brevkasse på nettet var der en kvinde, som her op mod påske stillede et spørgsmål om Jesus' opstandelse. Hun skrev sådan her: "Som almindelig kulturkristen kan det være svært at forholde sig til Jesus' opstandelse. Hvad har opstandelsen at sige det moderne menneske?"

Jeg synes, det var et udmærket spørgsmål. Men desværre fik kvinden ikke noget særligt godt svar. I stedet for at svare på spørgsmålet begyndte brevkasseskribenten nemlig sit svar med at irettesætte spørgeren: "Lad mig lige drille lidt, begyndte han: opstandelsehistorierne i Det Nye Testamente vil ikke 'sige os' noget. De vil simpelthen fortælle om noget, der er sket. Så når vi moderne mennesker, og her inkluderer jeg mig selv, spørger 'hvad siger det mig?', så er det i grunden

sindssygt blasert. Intet mere afgørende er nogensinde indtruffet!"

Sådan – og meget mere af samme skuffe skrev han, før han endelig gav sig til at svare på det, kvinden havde spurgt om – altså det her med, hvad opstandelsen kan give eller sige moderne mennesker. Og så – endelig – blev svaret meget bedre. Det, han sagde her var kort fortalt, at Jesus' opstandelse giver håb. Håb om, at der altid – lige meget, hvad vi kommer ud for – findes en ny begyndelse og at døden ikke har det sidste ord.

Slutningen på svaret – det om håbet – var fin nok. Begyndelsen var mærkelig, synes jeg. Helt unødvendigt bedrevidende over for et menneske, som stiller et ærligt spørgsmål.

Situationen mindede mig om noget, jeg engang har læst i en bog om sjælesorg. Her fortalte forfatteren, som er en kendt præst og psykoterapeut, hvordan han engang var vidne til, at en anden præst efter et foredrag blev spurgt: – Hvad er opstandelse? Og åbenbart blev så overrasket, at han gav sig til at hakke og stamme og væve og endte med at sige: – Jeg ved ikke, hvad opstandelse er!

Forfatteren blev så skuffet, skriver han i sin bog: ... At præstekollegaen ikke vidste, hvad opstandelse er, virkede som en undvigelse af

spørgsmålet, syntes han ... Enhver, der kender sproget eller kan skaffe sig en ordbog over det, ved, at opstandelse kan betyde, at de døde bliver levende. Og enhver, som kender Det nye Testaments beretning om Påsken, ved, at det er præcis dét, ordet betyder i den bibelske sammenhæng. Sådan lød hans vurdering af situationen.

Selv kan jeg ikke lade være med at tænke, at det da var meget ærligt, det hans præstekollega endte med at sige: – Jeg ved ikke, hvad opstandelse er!

Vi har altså med to situationer at gøre. En, hvor en spørger i en mailbrevkasse bliver irrettesat for at spørge efter Jesus' opstandelses betydning for moderne mennesker. Som om der er noget i kristendommen, der er så stort, at der ikke må spørges ind til det!? Og en, hvor et menneske afslører sin uforstand om, hvad opstandelsen egentlig går ud på, og så bliver sat på plads med en henvisning til ordbogen og *dens* forklaring på ordet: opstandelse betyder, at døde bliver levende! I den første situation – den med brevkassen – optræder svareren efter min mening arrogant og bedrevidende. I den anden udstiller forfatteren en kollega, fordi vedkommende har afsløret sin famlende tro på opstandelsen. Men er tingene virkelig så enkle? Det mener jeg ikke. Og navnlig *opstandelsen* er ikke nogen særlig enkel sag. Men også langt enklere fænomener i vores liv og tilværelse, er jo i virkeligheden ret indviklede, når man tænker efter. Jeg kan give et par eksempler. I morges, da jeg stod op, vidste jeg næsten med det samme, at det var 2. påskedag, og jeg kunne læse på køkkentermometret, at det var 8 grader udenfor.

Men hvad ligger der i de to oplysninger? Jo, som brevkasseskribenten siger det om opstandelsen, så er der i begge tilfælde tale om begivenheder, der ikke står til diskussion. Jeg kan ikke lave om på, at det er 2. påskedag. Og jeg kan heller ikke ændre på, at det var 8 grader udenfor. Men det ændrer jo ikke på, at jeg ikke desto mindre forholder mig til de to ting. De 'siger mig noget'. Og det er der vel ikke noget forkert i.

At det er 2. påskedag siger mig, at jeg, når jeg har tømt opvaskemaskinen og lavet te, skal op på mit kontor og kigge på min prædiken (den, jeg står her og holder). Jeg skal også ved 8 tiden ud i gården og sætte flag op. For jeg synes, man skal flage, når det er 2. påskedag og man bor i en præstegård. Og før jeg har gjort nogen af de ting, så siger ordet 2. påskedag mig en hel masse andet. Det sætter billeder i gang. Et gammelt billede af Jesus, der står i en have med hvidt tøj på og Maria, som ser undrende på ham. Jeg tænker på forår. På grønt græs, påskeliljer og fuglesang. Jeg tænker på at have fri fra skole, på at gå i kirke og synge salmer – måske især Krist stod op af døde. Og så glæder jeg mig, til jeg er færdig med min søndagsgudstjeneste og skal hjem til min familie og spise frokost – med sild og øl.

De 8 grader, de kan hurtigt blive til 10 inde i hovedet. Jeg tænker ikke særlig naturvidenskabeligt. Jeg ved ikke, hvordan sådan et elektronisk termometer virker. Men jeg kan huske, at jeg engang som lille dreng fik lov af min mor til sammen med mine søskende at gå udenfor i solen uden vindjakke på, fordi det var 10 grader. Så jeg kender fornemmelsen, varmen og køligheden på sådan

en forårsdag. Og jeg håber, jeg i eftermiddag måske kan nå at komme til stranden, hvor der nok er varmt og dejligt. Selv om det selvfølgelig stadig er alt for koldt til at gå i vandet. Den slags billeder sætter 2. påskedag og 8 grader på termometret i gang inde i hovedet på mig kl. 6.30 om morgenen. Men hvad så med *opstandelsen*? Hvilke billeder sætter den i gang?

Da jeg var dreng var det noget med at stå ud af sengen. At stå op, simpelthen. Og så noget med at stå op, når man var død. Jeg vidste ikke, hvad det ville sige at dø. Men jeg var bange for det. Og så var opstandelsen en trøst.

Som voksen tænker jeg på en hel masse mere. Foruden på det samme, som dengang jeg var dreng. Igen på billedet af Jesus i haven. Og på alle de andre fortællinger om Jesus og disciplene. Hvordan han møder de to, der er på vej ud til Emmaus og først rigtig giver sig til kende for dem inde på kroen. Hvordan han går gennem lukkede døre ind til de andre disciple og spiser med dem. Hvordan han tager ud og fiske med Peter og de andre oppe i Galilæa og spørger Peter, om han elsker ham. Og hvordan han forsvinder for dem igen – bliver væk. Samme dag – eller 40 dage senere – Lukas kan ikke blive helt enig med sig selv og så skriver han noget forskelligt i sit evangelium og i *Apostlenes Gerninger*.

Hvad betyder det? At Jesus bliver til et spørgsmål? Eller er der noget mere at sige? Måske, at alt det, Jesus stod for, alt det, han gjorde i sit liv – hans måde at være sammen med andre mennesker på, lige gyldig hvem de var, hans mange fortællinger om Gud og

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

mennesker, og hans mod til at stå ved det alt sammen – på en eller anden måde gennem det, vi kalder hans opstandelse, har fået Guds evighedsstempel. Og at vi selv på den baggrund kan håbe, som brevkasseredaktøren skrev det, at døden heller ikke i vores liv er det sidste. Men at der er et evigt liv også til os?

Sådan noget tænker jeg. Men det er da forvirrede tanker. Og egentlig ved jeg stadigvæk ikke rigtig, om jeg tør sige, at jeg ved, hvad opstandelse er for noget ...

Heldigvis er jeg ikke ene om at være forvirret. Der er mennesker, som hende, der stillede spørgsmål i brevkassen og præsten, som bliver nævnt i sjælesorgsbogen, som er lige så forvirrede som mig. Og i de fortællinger, hvor opstandelsen bliver bevidnet for første gang, er der også forvirrede mennesker. –

Disciple, som løber om kap for at se, hvad der er blevet af Jesus' lig. Og forbliver ret forvirrede, lader det til, selv om Johannes skriver, at den ene af dem forstår mere end den anden. – Og Maria Magdalene, som møder Jesus og tror, det er havemanden. Og da det går op for hende, at det er Jesus, får besked på, at hun ikke må røre ham. Hvad er meningen med det?

Ja, det er ikke så let at sige. Jesus' opstandelse kalder på tolkning. Kalder på det, kvinden fra brevkassen spørger efter – at nogen forsøger at sige, hvad den kan betyde. Hvis ikke vi kaster os ud i det, kaster os ud i at fortælle om håb og forvirring og evighedsstempler fra Gud osv. osv., så bliver den bare til noget meningsløst vrøvl. For mennesker står altså normalt ikke op af graven. Det ved jeg om nogen, for jeg har som præst

været med til at begrave temmelig mange. Hvis ikke, vi tør give et bud på, hvad opstandelsen betyder, så bliver snakken om den bare til intetsigende sludder. Lige så meningsløst som en anden spøgelseshistorie (jeg så en selvlysende hund uden hoved løbe omkring ude i tågen i går – nå, så du det. Tror du ikke, du skulle tage dig en uges ferie og falde lidt ned, gamle dreng!).

Og hvad kan vi så sige? Måske noget i retning af det, jeg sagde før: at Jesus' opstandelse er Guds svar på Jesus' liv. Indtil videre er noget større ikke sket i historien.

Og det hele hænger sammen: hans liv, hans død og hans opstandelse. Jesus kom til verden for at fortælle om, hvem Gud er. Og hvordan vi skal leve vores liv som mennesker. Det blev han slået ihjel for. Men det standsede ham ikke.

Opstandelsen er Guds begivenhed. Ingen kunne regne ud, at det ville ske. Og selv de, der fik at vide af Jesus selv, at det skulle ske, fattede ikke meningen med det, da det skete.

Men lige så langsomt – ligesom mennesker gradvist fra de er børn til de bliver gamle får flere og flere billeder at forstå alting ud fra – sådan kom der også flere og flere billeder på, hvad Jesus' opstandelse var og betød for verden og mennesker. Og det gør, at vi af og til synes, vi forstår lidt mere af det hele – i alt fald i glimt.

Men mere end ”som om” bliver vores forståelse aldrig. Ikke i denne verden. Det skal vi synge om i den næste salme, Hans Anker Jørgensens *Hvad er det at møde den opstandne Mester i live igen*.

Og nu vil jeg slutte min prædiken med en

enkel og naiv konstatering. Jeg tror aldrig, vi kommer til at forstå opstandelsen i dette liv. Så hvad opstandelsen har at sige det moderne menneske, kan vi aldrig blive færdige med at svare på. Men det er et godt spørgsmål, som vi skal tage alvorligt – både når andre spørger os, og når vi selv stiller det.

Og så er der måske alligevel ét godt svar på spørgsmålet om, hvad opstandelsen har at sige – og her kommer det: For Gud er alting muligt!

Glædelig påske!

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden,
som det var i begyndelsen, således også nu og altid og i al evighed. Amen.

Georg Græsholt

Hjerting og Kvaglund

Salmer:

224, 218, 236, 249, 439, 427, 228